

हवामान आधारित कृषि सल्ला
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र,
कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

(४७५) हवामान अंदाजावर आधारित कृषि सल्ला समितीची साप्ताहिक बैठक दिनांक १४/०१/२०२५

मागील आठवड्यातील हवामान (दि. ०८.०१.२०२५ ते १४.०१.२०२५)							हवामान घटक	पुढील पाच दिवसांचा हवामान अंदाज (दि. १५.०१.२०२५ ते १९.०१.२०२५)				
०८	०९	१०	११	१२	१३	१४	दिनांक	१५	१६	१७	१८	१९
०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	०.०	--	पाऊस (मि. मी.)	--	--	--	--	--
३२.७	३१.२	३०.४	३०.५	३१.०	३२.०	--	कमाल तापमान (अं. से.)	--	--	--	--	--
१५.५	१६.१	१७.५	१९.४	२०.४	१८.३	--	किमान तापमान (अं. से.)	--	--	--	--	--
निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	निरभ्र	अंशता	निरभ्र	--	ढग स्थिति (आकाश)	--	--	--	--	--
आकाश	आकाश	आकाश	आकाश	ढगाळ	आकाश	--						
८७	८३	८९	८७	९१	८९	--	सकाळची सापेक्ष आद्रता (%)	--	--	--	--	--
५१	५४	४५	५७	६१	५७	--	दुपारची सापेक्ष आद्रता (%)	--	--	--	--	--
१.९	३.७	३.७	३.७	३.७	१.९	--	वाऱ्याचा वेग (किमी / तास)	--	--	--	--	--

हवामान अंदाजावर आधारित कृषी सल्ला

पीक	अवस्था	कृषि विषयक सल्ला
हवामान सारांश		भारत हवामान खात्याच्या प्रादेशिक हवामान केंद्र, मुंबई यांचे कडून प्राप्त झालेल्या हवामान अंदाजानुसार सोलापूर जिल्ह्यामध्ये दिनांक १४ जानेवारी ते १८ जानेवारी, २०२५ दरम्यान आकाश ढगाळ राहिल. दिनांक १४ जानेवारी ते १८ जानेवारी, २०२५ दरम्यान हवामान कोरडे राहण्याची शक्यता आहे.
विस्तारित श्रेणी अंदाज (ईआरएफएस)		विस्तारित श्रेणी अंदाजानुसार (ईआरएफएस) मध्य महाराष्ट्र विभागात (धुळे, नंदुरबार, जळगाव, नाशिक, अहमदनगर, पुणे, सातारा, सांगली, सोलापूर, कोल्हापूर) दिनांक १७ जानेवारी ते २३ जानेवारी २०२५ दरम्यान पावसाचे प्रमाण सरासरी पेक्षा अधिक राहण्याची शक्यता आहे. कमाल तापमान सरासरी पेक्षा कमी राहण्याची शक्यता आहे. किमान तापमान सरासरी राहण्याची शक्यता आहे.
सामान्य सल्ला		<ul style="list-style-type: none"> ➤ फळबागेतील तापमान नियंत्रित राहण्यासाठी फळबागांना शक्यतो रात्रीच्या वेळी पाणी द्यावे. ➤ भाजीपाला पिके आणि फळबागांमध्ये तापमान नियंत्रित ठेवण्यासाठी, मातीतील ओलावा टिकवून ठेवण्यासाठी आणि मातीतील बाष्पीभवन कमी करण्यासाठी आच्छादनाचा वापर करावा. ➤ रब्बी पिके जसे की गहू, ज्वारी, मका, करडई आणि हरभरा यांना त्यांच्या महत्त्वाच्या वाढीच्या टप्प्यांमध्ये व आवश्यकतेनुसार सिंचनाची उपलब्धता सुनिश्चित करा. ➤ शेतकरी बांधवांनी आपल्या पिकाचे कीड व रोगासंदर्भात नियमित सर्वेक्षण करून जर प्रादुर्भाव आर्थक नुकसान पातळीच्या वर असल्यास व वध योग्य त्या उपाययोजना कराव्यात. ➤ पिकावर कीटकनाशकाची, बुरशिनशाकाची फवारणी करतांना योग्य ती खबरदारी व काळजी घ्यावी.
संदेश		किमान तापमानात घट होत असल्याने शेतकरी बांधवांनी स्वतःची व आपल्या पशुधनाची काळजी घ्यावी.
पीक	पीक अवस्था	हवामान आधारित कृषी सल्ला
ऊस	आडसली ऊस बांधणी	अडसाली ऊस बांधणीच्या अवस्थेत असल्यास अडसाली ऊसाला प्रति हेक्टर १६० किलो नत्र (३४७ किलो युरिया) (७.७१पोती), ८५ किलो स्फुरद (५३१ किलो सिंगल सुपर फॉस्फेट) (११.८ पोती) आणि ८५ किलो

हवामान आधारित कृषि सल्ला
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र,
कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

		पालाश (१४२ किलो म्युरिएट ऑफ पोटॅश) (३.१६पोती) या प्रमाणात रासायनिक खतांचा वापर करावा. को-८६०३२ या उसाच्या जातीसाठी रासायनिक खतांच्या मात्रेमध्ये २५% वाढ करावी. जानेवारी महिन्यामध्ये सरासरी बाष्पीभवनाचा वेग ४.०७ प्रति दिवस एवढा असतो ऊस पिकास दररोज २.२४ लिटर पाण्याची आवश्यकता असते त्यासाठी ठिबक सिंचन संच (४ लिटरचा ड्रीपर) दररोज ३४ मिनिटे चालवावा.
गहू	कांडी धरण्याची ते फुलोरा अवस्था	पीक वाढीच्या ज्या महत्वाच्या अवस्था आहेत त्या वेळी पाणी देणे फायदेशीर ठरते. आवश्यकतेनुसार कांडी धरण्याची अवस्थेमध्ये (पेरणी नंतर ४० ते ४५ दिवस), फुलोरा अवस्थेत (पेरणी नंतर ६० ते ६५ दिवस) असताना पिकास पाणी द्यावे. मावा व तुडतुडे या किडींचा प्रादुर्भाव आर्थिक नुकसान पातळीस दिसून येताच ०१ ग्रॅम थायमिथोक्झाम २५ डब्ल्यू.जी. प्रति १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
रब्बी ज्वारी		मागील आठवड्यातील ढगाळ आणि आर्द्र हवामानामुळे ज्वारी पिकावर मावा किडींचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता वाढते. ज्यामुळे चिकट रोगाचा प्रसार होत आहे. चिकटा रोगाचा प्रादुर्भाव आढळून आल्यास ३० % टक्के प्रवाही डायमिथोएट ५०० मिली ५०० लिटर पाण्यातून फवारावे किंवा थायोमिथोक्झाम ०५ ग्रॅम + मॅन्कोझेब २.५ ग्रॅम प्रति १० लिटर पाण्यातून आवश्यकतेनुसार फवारावे. हूरड्या साठी रब्बी ज्वारीच्या फुले मधुर वाणाचे दाणे मऊ व दुग्धावस्थेत असताना कणसाची काढणी करावी व हूरड्यासाठी विक्री करावी. सर्वसाधारणपणे ७० ते ७५ दिवसांत ज्वारी फुलोऱ्यात येते. या अवस्थेत पाणी मिळाल्याने कणसात दाणे भरण्यास मदत होते. कणसाचे वजन वाढून उत्पादन वाढते. ज्यांच्याकडे सिंचनाची सुविधा उपलब्ध असेल त्यांनी ज्वारीस पाणी द्यावे.
हरभरा	घाटे भरण्याची अवस्था	मागील आठवड्यातील ढगाळ आणि आर्द्र हवामानामुळे हरभरा पिकावर घाटे अळीचा प्रादुर्भाव होण्याची शक्यता वाढते. हरभरा पिकावरील घाटे अळीचा प्रादुर्भाव दिसून आल्यास त्याच्या नियंत्रणासाठी एच.ए.एन.पी.व्ही. (हेलिओकिल) या विषाणूजन्य जैविक कीटकनाशकाची १ मिली प्रती लिटर पाणी याप्रमाणे फवारणी करावी किंवा रासायनिक कीटकनाशकामध्ये क्लोरॅन्ट्रॅनिलीप्रोल १८.५% एस.सी. २.५ मिली प्रति १० लिटर पाणी याप्रमाणे अथवा लॅमडा सायहॅलोथ्रीन ३ मिली प्रती १० लिटर पाण्यात मिसळून फवारणी करावी.
मका	वाढीची अवस्था	मागील आठवड्यातील ढगाळ आणि आर्द्र हवामानामुळे मक्यावरील लष्करी अळी/ फाल आर्मी वर्म/ स्पोडोप्टेरा या अळीच्या प्रादुर्भाव दिसताच प्रादुर्भाव ग्रस्त पिकावरील अंडीपुंज गोळा करून नष्ट करावेत. तसेच इमामेक्टीन बेंझोएट ५ जी या किटकनाशकांची ४ ग्रॅम प्रती १० लिटर पाण्यातून फवारणी करावी. तसेच गरज भासल्यास ८ ते १० दिवसांनी थायमिथोक्झाम १२.६ % + लॅमडा साय हॅ लो थ्रीन ९.५ % या मिश्र किटक नाशकाची ५ मिली प्रती १० लिटर पाण्यातून फवारणी करावी.
करडई	फुलोरा अवस्था	मागील आठवड्यातील ढगाळ आणि आर्द्र हवामानामुळे करडईवर करपा रोग येण्याची शक्यता असून त्याच्या नियंत्रणासाठी कार्बेन्डॉझिम + मॅन्कोझेब या संयुक्त बुरशीनाशकाची २ ग्रॅम प्रति लिटर पाणी तसेच करडईवरील घाटे अळीच्या नियंत्रणासाठी २० ई.सी. फेनवलेरेट ५ मिली प्रति १० लिटर पाण्यातून फवारणी करावी.
तूर	पक्वता/काढणी	तुरीच्या शेंगा वाळवल्यावर पीक कापून घ्यावे व खळ्यावर मळणी करावी. तुर पिकाचा खोडवा घेऊ नये कारण वांझ या रोगाचा प्रादुर्भाव वाढण्याची शक्यता असते.
द्राक्ष	फुलोरा ते सेटिंग अवस्था	किमान तापमान कमी झाल्यास आणि ढगाळ हवामान असल्यास, द्राक्षवेळीतील पोटॅशियम पातळी वाढवण्यासाठी १५ किलो SOP (सल्फेट ऑफ पोटॅश) दोन समान भागांमध्ये द्या व SOP चा फवारा घ्या. जर SOP पूर्वी लागू केले नसेल, तर अशा परिस्थितीत फुलोऱ्याच्या टप्प्यात १५ किलो SOP निश्चितपणे द्या.

हवामान आधारित कृषि सल्ला
ग्रामीण कृषि मौसम सेवा, जिल्हा कृषि हवामान केंद्र,
कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दूरध्वनी - (०२१८९) २३३००१

ईमेल - damu.kvkmohol@gmail.com

		<p>सोलापूरसह द्राक्ष उत्पादक भागांमध्ये मावा कीड (काळ्या रंगाचा मावा व मधासारखा स्राव फांद्या व घडांवर) दिसून येतो.</p> <p>व्यवस्थापन उपाययोजना:</p> <ul style="list-style-type: none">• इमिडाक्लोप्रिड 17.8 SL @ 0.4 मि.लि./लिटर पाणी याची फवारणी करा, परंतु सतत फवारणी टाळा.• मावा नियंत्रणासाठी पिवळ्या चिकट सापळ्यांचे बसवावे.• लेसॅनिकिलियम लेसानी, ब्युव्हेरिया बॅसियाना किंवा मेटारायझियम अॅनिसोप्लिया यासारख्या जैविक घटकांचा वापर करा.
केळी	घड वाढीची अवस्था	<p>हिवाळ्यात बागेत रात्रीच्या वेळी पाणी द्यावे. थंडीपासून संरक्षणासाठी केळीच्या घडास ६ % सच्छिद्रतेचे पांढ-या प्लास्टिक बॅगचे आवरण करावे.</p> <p>सध्याचा ढगाळ, दमट हवामान असल्याने केळी पिकावर करपा (सिगटोका) रोग आढळून आल्यास रोगाच्या नियंत्रणासाठी रोगग्रस्त पानाचा भाग / पाने काढून जळावीत. रोगाची लक्षणे दिसताच प्रोपीकोन्याझोल ५ मिली व मिनरल ऑइल १०० मिली प्रती १० लीटर पाण्यात मिसळून पावसाची उघडीप पाहून फवारणी करावी. त्यानंतर २० दिवसांच्या अंतराने २ फवारण्या कराव्यात.</p>
झाडिंब	अंबिया बहार	<p>☐ नैसर्गिक ताण निर्माण करण्यासाठी 60-70% पाने गळेपर्यंत पाणी देणे थांबवा.</p> <p>☐ एथेफॉन ३९% एसएल द्वारे पानगळ (Defoliation):</p> <ul style="list-style-type: none">• झाडांमध्ये योग्य ताण नसल्यास:<ul style="list-style-type: none">○ पहिला फवारा: एथेफॉन @ 0.9 मि.ली./लिटर.○ दुसरा फवारा: 5-8 दिवसांनंतर पान पिवळी पडण्याच्या स्थितीनुसार एथेफॉन @ 1-1.5 मि.ली./लिटर.○ प्रत्येक फवारणीसह 18:46:00, 12:61:00 किंवा 00:52:34 @ 5 ग्रॅम/लिटर मिसळा.• झाडांमध्ये योग्य ताण व पिवळी पाने असल्यास:<ul style="list-style-type: none">○ एकच फवारा: एथेफॉन @ 1 मि.ली./लिटर + 18:46:00, 12:61:00 किंवा 00:52:34 @ 5 ग्रॅम/लिटर. <p>☐ पाणी काड्या काढून टाका आणि शेंडे छाटणी (10-15 सेमी) करून हलकी छाटणी करा. अधिक प्रकाश व हवेच्या वहनासाठी दाट तृतीय फांद्या पातळ करा.</p>
जनावरांचे व्यवस्थापन		<p>रात्री गुरांना गोठ्यात ठेवावे आणि थंडी पासून बचाव करण्यासाठी गोठा कोरडे असावे. थंड स्थितीचा सामना करण्यासाठी जनावरांना निरोगी ठेवण्यासाठी आहारात प्रथिने पातळी आणि खनिजे वाढवा. जनावरांची ऊर्जेची गरज भागविण्यासाठी नियमितपणे जनावरांना खनिज मिश्रण मीठ व गव्हाचे धान्य, गूळ इत्यादि प्रमाणे द्या.</p>
कुकुटपालन विषयक		<p>थंड वातावरणात कोंबड्या जास्त प्रमाणात बळी पडतात. शेडमध्ये तापमान वाढवण्यासाठी बल्ब लावावेत आणि शेडला पडदे लावावे. पक्षांना उर्जा व प्रथिनेयुक्त आहाराचा समावेश करून आहार वाढवावा.</p>

स्त्रोत :

१) हवामान पूर्वानुमान : प्रादेशिक हवामान पूर्वानुमान केंद्र, मुंबई.

२) मागील हवामान: विभागीय कृषि संशोधन केंद्र, सोलापूर.

ठिकाण : कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.

दिनांक : १४ जानेवारी, २०२४

स्वाक्षरीत

प्रमुख अन्वेषक, ग्रामीण कृषि मौसम सेवा-जिल्हा कृषि हवामान केंद्र, कृषि विज्ञान केंद्र, मोहोळ, सोलापूर.